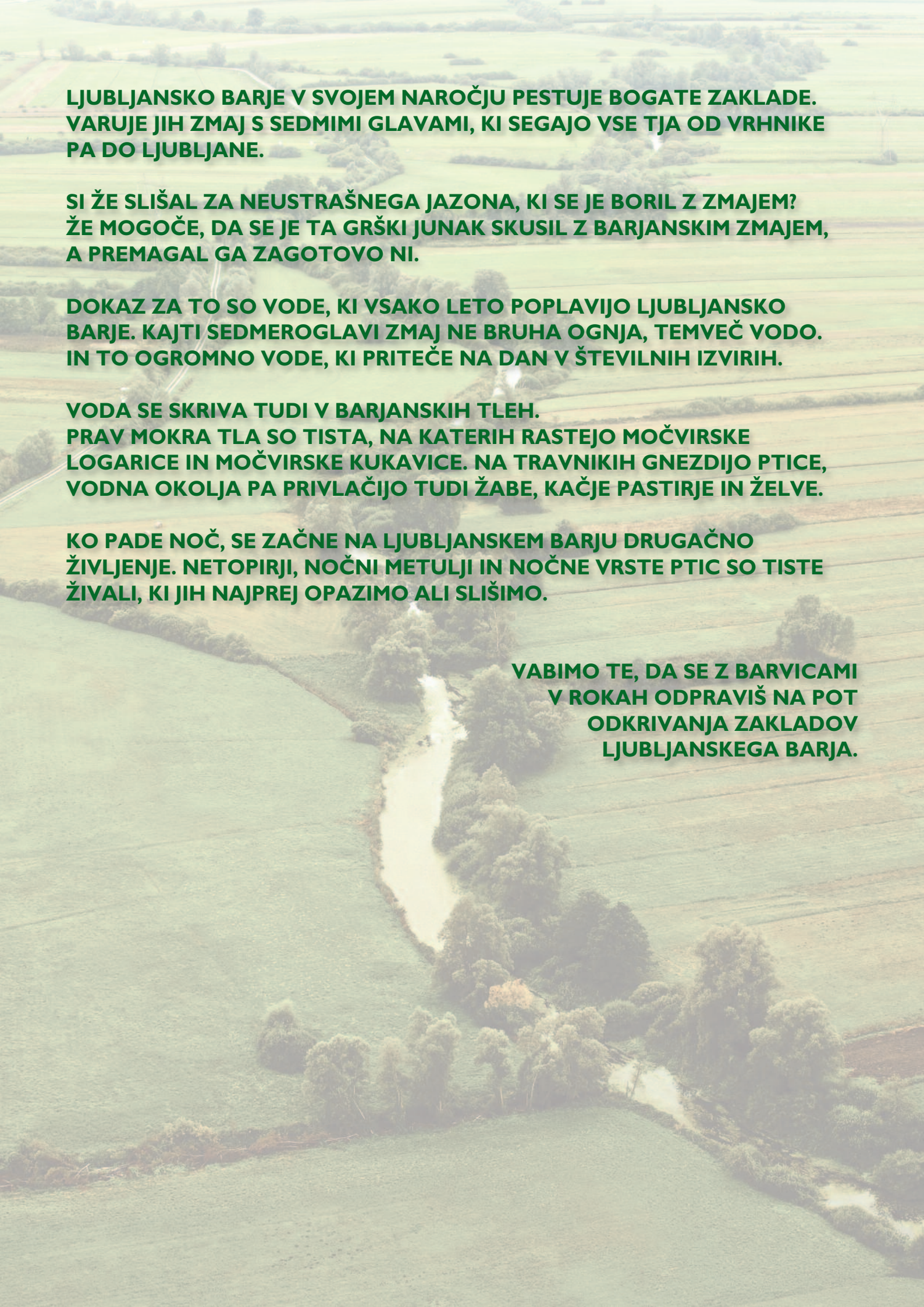

VARUH ZAKLADOV LJUBLJANSKEGA BARJA

LJUBLJANSKO BARJE V SVOJEM NAROČJU PESTUJE BOGATE ZAKLADE. VARUJE JIH ZMAJ S SEDMIMI GLAVAMI, KI SEGAJO VSE TJA OD VRHNIKE PA DO LJUBLJANE.

SI ŽE SLIŠAL ZA NEUSTRAŠNEGA JAZONA, KI SE JE BORIL Z ZMAJEM? ŽE MOGOČE, DA SE JE TA GRŠKI JUNAK SKUSIL Z BARJANSKIM ZMAJEM, A PREMAGAL GA ZAGOTOVO NI.

DOKAZ ZA TO SO VODE, KI VSAKO LETO POPLAVIJO LJUBLJANSKO BARJE. KAJTI SEDMEROGLAVI ZMAJ NE BRUHA OGNJA, TEMVEČ VODO. IN TO OGROMNO VODE, KI PRITEČE NA DAN V ŠTEVILNIH IZVIRIH.

VODA SE SKRIVA TUDI V BARJANSKIH TLEH. PRAV MOKRA TLA SO TISTA, NA KATERIH RASTEJO MOČVIRSKE LOGARICE IN MOČVIRSKE KUKAVICE. NA TRAVNIKIH GNEZDIJO PTICE, VODNA OKOLJA PA PRIVLAČIJO TUDI ŽABE, KAČJE PASTIRJE IN ŽELVE.

KO PADE NOČ, SE ZAČNE NA LJUBLJANSKEM BARJU DRUGAČNO ŽIVLJENJE. NETOPIRJI, NOČNI METULJI IN NOČNE VRSTE PTIC SO TISTE ŽIVALI, KI JIH NAJPREJ OPAZIMO ALI SLIŠIMO.

VABIMO TE, DA SE Z BARVICAMI V ROKAH ODPRAVIŠ NA POT ODKRIVANJA ZAKLADOV LJUBLJANSKEGA BARJA.

MOČVIRSKA LOGARICA

NEKATERI MI ZARADI OBLIKE CVETOV REČEJO KAR MOČVIRSKI TULIPAN. ZGODAJ SPOMLADI ZACVETIM NA MOKROTNIH TRAVNIKIH, PREPOZNAŠ PA ME PO VIJOLIČNIH CVETOVIH Z VZORCEM ŠAHOVNICE. TU IN TAM LAHKO MED PREPROGO VIJOLIČNIH CVETOV OPAZIŠ TUDI KAKŠNEGA BELE BARVE.

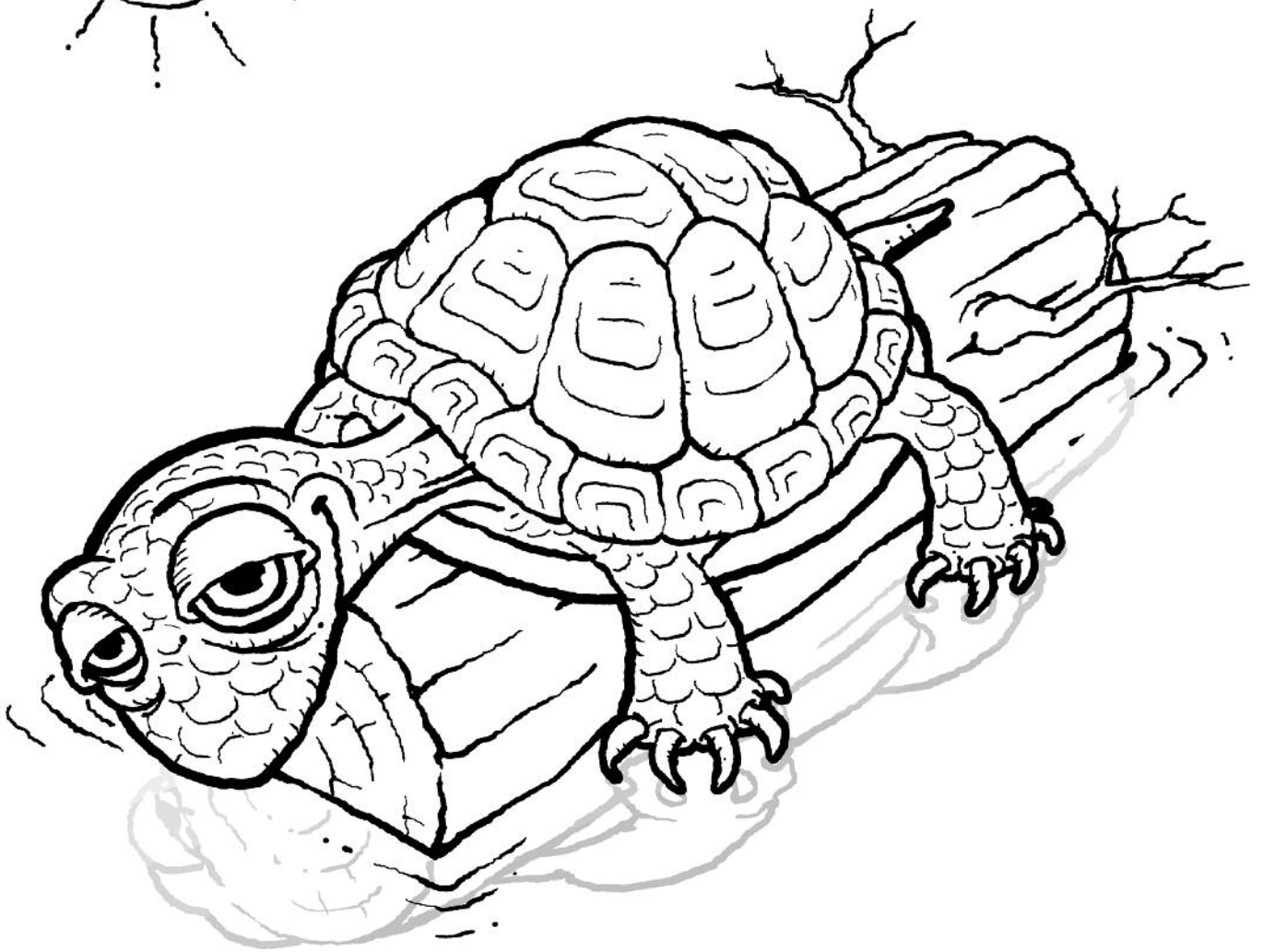
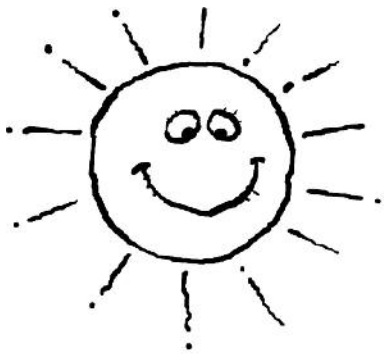
ZELENA REGA

SEM DROBNA ZELENA ŽABICA IN MOJE REGLJANJE LAHKO SLIŠIŠ TUDI NEKAJ KILOMETROV DALEČ. VČASIH ZLEZEM NA VEJE GRMOV ALI DREVES. TO MI OMOGOČAJO OPRIJEMALNE BLAZINICE NA KONCU PRSTOV. ALI VEŠ, DA LAHKO SPREMENIM BARVO KOŽE, ČE SE SPREMENI BARVA OKOLICE?

PRIBA

TI JE VŠEČ MOJE »VESOLJSKO« OGLAŠANJE, KO VRTOGLAVO LETAM NAD TRAVNIKI IN NJIVAMI? MED LETOM ME Z LAHKOTO PREPOZNAŠ PO ZAobljenih PERUTIH, KO SEM NA TLEH, PA PO ČRNI ČOPKI NA GLAVI. GNEZDO SI NAREDIM NA NJIVAH ALI TRAVNIKIH Z NIZKO TRAVO, JESENI PA SE ODSELM V TOPLEJŠE KRAJE.

MOČVIRSKA SKLEDNICA

ŽIVIM V JARKIH, KANALIH IN RIBNIKIH, KJER VEČINO ČASA PREŽIVIM V VODI. OB TOPLIH DNEH SE RADA SONČIM NA BREGOVIH ALI PODRTIH DREVESIH. MOJI MLADIČI SE IZLEŽEJO IZ JAJC, ODLOŽENIH V KOTANJO NA SUHIH MESTIH S PEŠČENO PODLAGO. SEM MESOJEDA ŽIVAL, MLADE ŽELVICE PA JEDO PREDVSEM RASTLINSKO HRANO. ZELO SEM PLAHA, ZATO ME LAHKO OPAZUJEŠ LE, ČE SI ZELO TIHO.

KOSEC

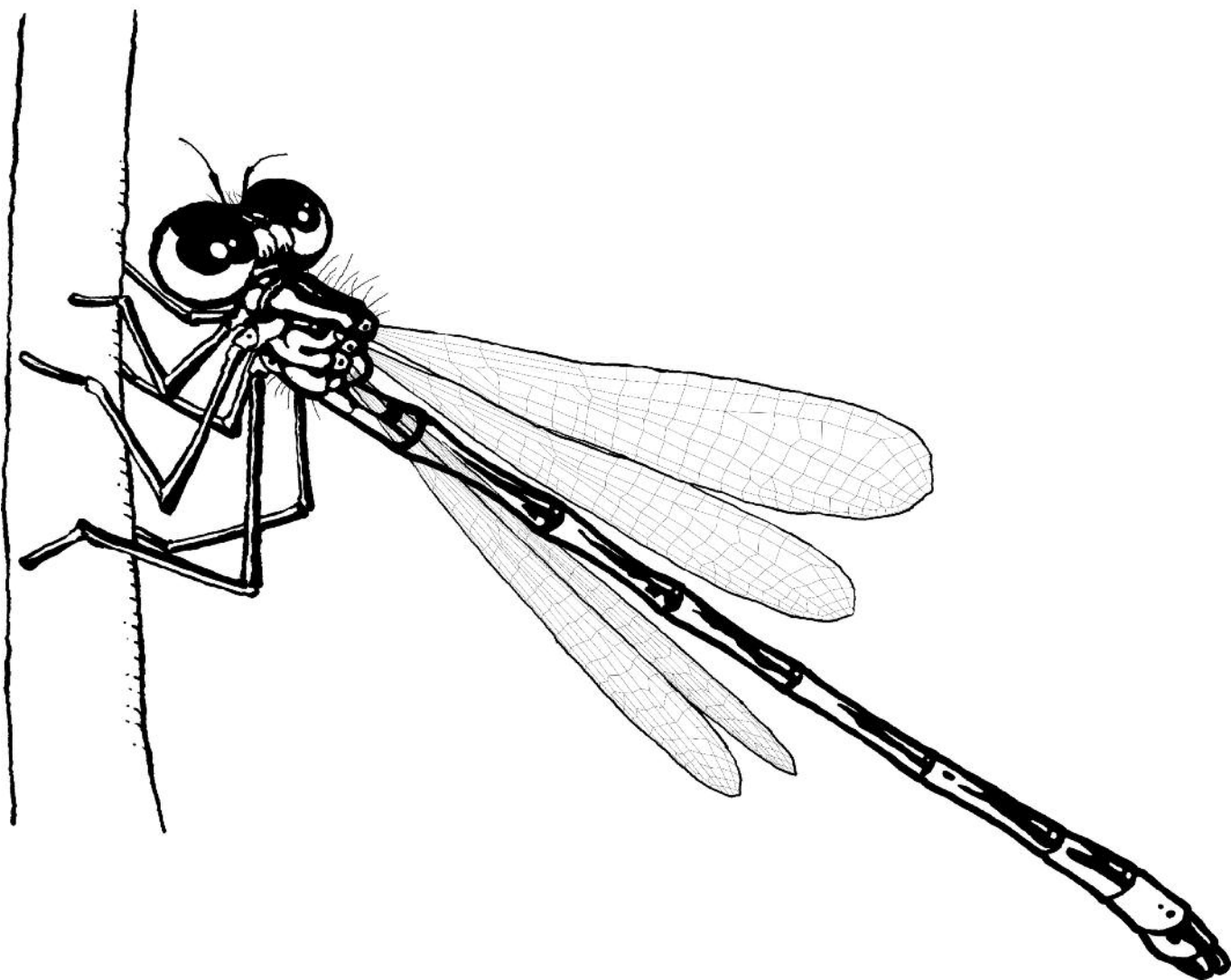
SEM PTIČ PONOČNJAK, SAJ SE OGLAŠAM CELO NOČ: KREK-KREK, KREK-KREK, KREK-KREK. SVOJE GNEZDO SI NAREDIM V VISOKI TRAVI, MOJI MLADIČKI PA SO ČRNE BARVE. LJUDJE ME REDKO VIDITE, POZIMI PA SPLOH NE, SAJ SE ODSE LIM DALEČ V TOPLO AFRIKO.

MOČVIRSKA KUKAVICA

NISEM PTICA IN ZATO NE KUKAM. SEM ORHIDEJA, KI SPOMLADI ZACVETIM MED TRAVNIMI BILKAMI NA VLAŽNIH TRAVNIKIH. SEM REDKA IN ZAŠČITENA RASTLINA, ZATO ME NE SMEŠ TRGATI.

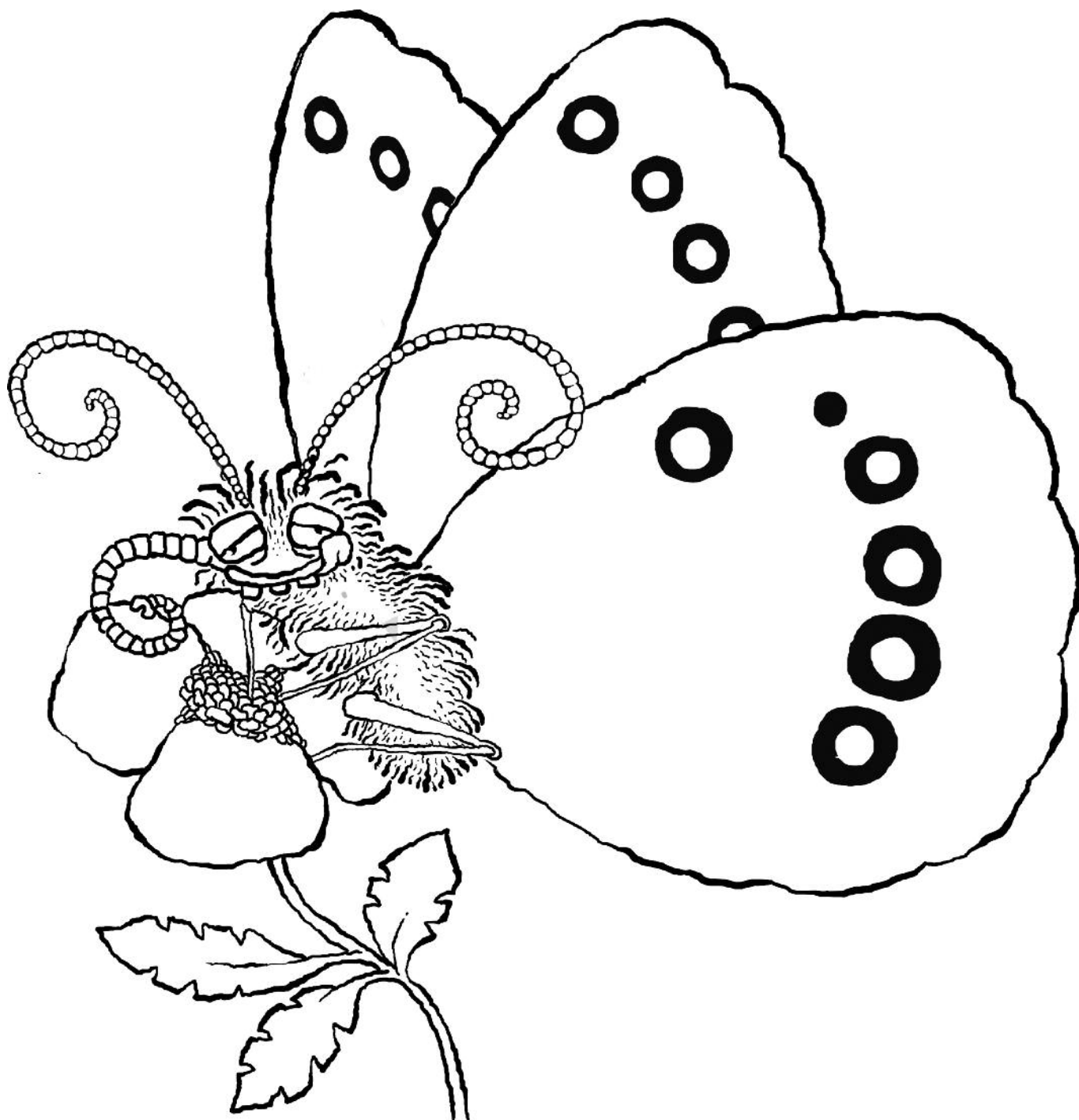
KOŠČIČNI ŠKRATEC

NISEM ŠKRAT, ČEPRAV IMAM TAKŠNO IME, IN NE PASEM KAČ, ČEPRAV SEM KAČJI PASTIR. ZELO RAD LETAM PO BARJANSKIH JARKIH IN KANALIH, KI JIH ZARAŠČAJO RASTLINE. PREHRANJUJEM SE Z MANJŠIMI ŽUŽELKAMI, KOT LIČINKA PA SVOJE ŽIVLJENJE PREŽIVIM MED PODVODNIM RASTLINJEM.

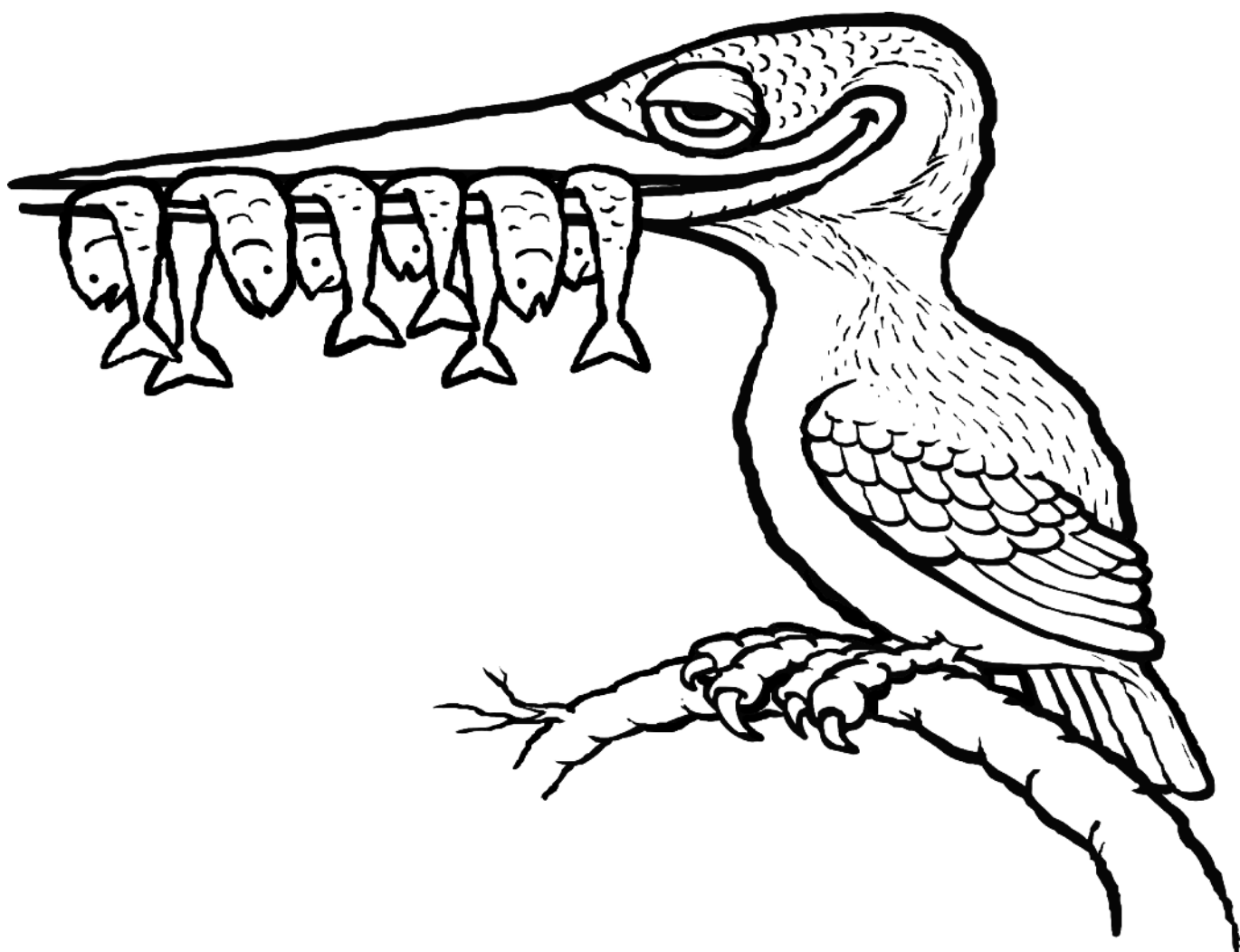
REPALJŠČICA

ZELO RADA POSEDAM NA VISOKIH STEBLIKAH NA TRAVNIKIH, ŠE POSEBEJ, ČE SO V BLIŽINI MOJEGA GNEZDA. OD TAM SE RAZGLEDUJEM ZA ŽUŽELKAMI, S KATERIMI SE HRANIM. TAM PA TUDI RADA PREPEVAM. ZIMO PREŽIVIM V TOPLIH KRAJIH, SAJ SEM PTICA SELIVKA.

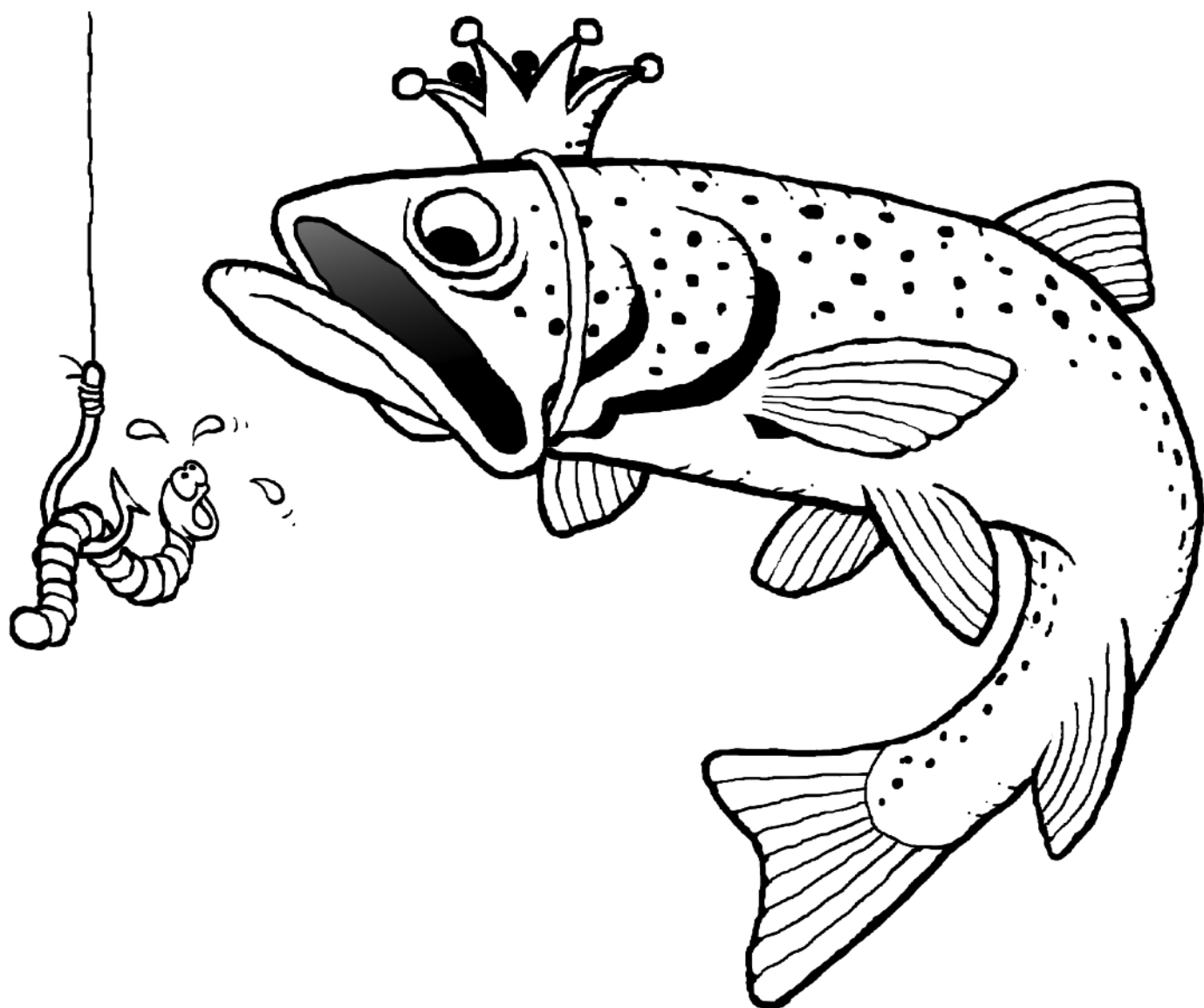
BARJANSKI OKARČEK

ALI TUDI TEBE MOJE PIKE NA KRILIH SPOMINJAJO NA OČI? V SVOJEM ŽIVLJENJU LE REDKOKDAJ ZAPUSTIM TRAVNIK, NA KATEREM SEM SE IZLEGEL IZ BUBE. KOT GOSENICA PREZIMUJEM MED RASTLINJEM, SPOMLADI PA SE HRANIM NA HRANILNIH RASTLINAH. IZ GOSENICE SE POLETI IZLEŽEM V METULJA, A KOT METULJ ŽIVIM LE OKOLI DESET DNI.

VODOMEČ

SE TUDI TEBI ZDI, DA SEM EDEN NAJLEPŠIH PTIČEV PRI NAS? ZELO RAD POSEDAM NA VEJI NAD VODNO GLADINO, S KATERE LAHKO ŠINEM V VODO IN TAM UJAMEM SVOJ PLEN. NAJRAJŠI IMAM MALE RIBICE. GNEZDO PA SI NAREDIM NA KONCU DOLGEGA ROVA, KI GA IZKOPLJEM V BREG REKE ALI POTOKA.

SULEC

PRAVIJO MI TUDI KRALJ VODA. V DOLŽINO ZRASTEM KAR DO METRA IN POL. HRBET IN BOKE MI POKRIVAJO ČRNE PIKE. RAD IMAM BOLJ GLOBOKO DNO IN SENČNO VODO POD OBREŽNIM RASTLINJEM. KO SEM BIL MANJŠI, SEM SE HRANIL Z LIČINKAMI VODNIH ŽUŽELK, ZDAJ PA PLENIM DRUGE VRSTE RIB.

MALI PODKOVNJAK

ŽIVIM NOČNO ŽIVLJENJE. PONOČI UJAMEM MARSIKATEREGA KOMARJA ALI NOČNEGA METULJA. UHLJE IMAM ZAŠILJENE, TELO PA MI POKRIVA RJAV KOŽUH. PREZIMUJEM V JAMAH, KJER SE POPOLNOMA OVIJEM V LETALNO OPNO. NETOPIRKE PA KONEC SPOMLADI ALI V ZAČETKU POLETJA NA PODSTREHAH STAVB SKOTIJO MLADE NETOPIRČKE.

**ČESTITAM, DA TI JE USPELO
PREHODITI POT VARUHA ZAKLADOV
LJUBLJANSKEGA BARJA!**

**SI ŽELIŠ KATEREGA OD BARJANSKIH
ZAKLADOV OPAZOVATI TUDI V NARAVI?**

POTEM BO NAJBOLJE, DA SE ODPRAVIŠ NA KATERO OD TEMATSKIH POTI V KRAJINSKEM PARKU LJUBLJANSKO BARJE, KJER LAHKO OPAZUJEŠ TAKO ŽIVALI IN RASTLINE KOT TUDI SKRIVNOSTNA BARJANSKA TLA IN VODE.

NA SVOJE POTEPANJE PO LJUBLJANSKEM BARJU LAHKO VZAMEŠ TOLE POBARVANKO, KI TI BO POMAGALA PREPOZNATI KATERO OD VRST, KI SI JIH POBARVAL. PRAV TI BOSTA PRIŠLA TUDI DALJNOGLED ALI FOTOAPARAT, V KATEREGA BOŠ UJEL SLIKE BARJANSKIH ZAKLADOV.

ČE ŽELIŠ RISBICO ALI FOTOGRAFIJO Z BARJA DELITI Z NAMI, NAM JO POŠLJI NA INFO@LJUBLJANSKOBARJE.SI. NAJLEPŠE BOMO OBJAVILI NA SPLETNI STRANI, VSAK MESEC PA BOMO IZŽREBALI TUDI NAGRADO: PRIROČNIK BARJANSKI MOZAIK, V KATEREM JE OPISANIH KAR 115 ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST, KI JIH LAHKO OPAZUJEŠ NA LJUBLJANSKEM BARJU.

Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje,
Podpeška cesta 380, 1357 Notranje Gorice

Telefon: 08 205 23 50, www.ljubljanskobarje.si

Ilustracije: Dušan Kastelic

Besedilo: Maša Bratina, Barbara Vidmar

Fotografije: Branko Čeak, arhiv Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Liquid Art/Wikimedia Commons, Jošt Stergaršek, Davorin Tome, Ana Tratnik, Rudi Verovnik, Dejan Veranič, Barbara Vidmar, Simon Zidar

Tisk: SIMPRO d.o.o., Brezovica pri Ljubljani

Priprava za tisk: Studio Plate d.o.o.

Naklada: 500 izvodov

Javni zavod Krajinski park Ljubljansko barje, november 2018

Publikacija je izdana v okviru projekta LIFE NATURAVIVA (LIFE16 GIE/SI/000711). Projekt je sofinanciran iz sredstev LIFE, finančnega instrumenta Evropske unije za Okolje in podnebne spremembe, in Ministrstva za okolje in prostor RS.

www.naturaviva.si